

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Факультет дошкільної та спеціальної освіти
Кафедра психології та педагогіки розвитку дитини

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
В. о. завідувача кафедри
 Леся КАРНАУХ
«25» серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 31 Теорія і методика музичного виховання
для здобувачів першого (бакалавського) рівня вищої освіти

Галузь знань 01 Освіта

Спеціальність 012 Дошкільна освіта

Освітня програма Дошкільна освіта.

Робоча програма з навчальної дисципліни «Теорія і методика музичного виховання»
для здобувачів вищої для здобувачів першого (бакалавського) рівня вищої освіти

Спеціальності 012 Дошкільна освіта. Освітня програма Дошкільна освіта.

Розробник: Підлипняк І. Ю., кандидат пед. наук, доцент кафедри психології та педагогіки
розвитку дитини

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри психології та педагогіки
розвитку дитини

Протокол від «25» серпня 2023 року № 1

В.о. завідувач кафедри психології та педагогіки розвитку дитини

(доц. Леся КАРНАУХ)

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні науково-
методичної комісії факультету

Протокол від «30» серпня 2023 року № 1

Голова науково-методичної комісії факультету дошкільної та спеціальної
освіти

(доц. Ольга БУТЕНКО)

Пролонговано:

на 20__/20__ н. р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н. р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н. р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н. р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	обов'язкова	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	українська
Загальний обсяг у кредитах ЄКТС / годинах	3/90	3/90
Курс	III	III
Семестр	5	5
Кількість змістових модулів із розподілом:	2	2
Обсяг кредитів	3	3
Обсяг годин, у тому числі:	90	90
Аудиторні:	44	10
Лекційні	22	6
Семінарські / Практичні	12	4
Лабораторні	10	
Самостійна робота	40	76
Індивідуальні завдання	6	4
Форма семестрового контролю	екзамен	екзамен

2. Мета й завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення курсу: розкриття сучасних наукових концепцій, понять, знань, методик та методів, на основі яких відбувається процес музично-естетичного виховання, навчання, освіти і розвитку дітей раннього і дошкільного віку, засвоєння, усвідомлення та практична реалізація майбутніми фахівцями теоретичних, методичних і практичних основ музичного виховання дітей раннього і дошкільного віку, закономірностей процесу музичного розвитку дошкільників, умов організації музично-педагогічної роботи з дітьми.

Завдання викладання курсу «Теорія і методика музичного виховання»:

1. Забезпечити оволодіння студентами теоретичними основами методики музичного виховання.
2. Навчити студентів складати конспекти занять, сценарії свят та розваг, планувати роботу з музичного виховання в закладі дошкільної освіти.
3. Формувати практичні уміння й навички, засвоїти пісні та музичні рухи, які вимагає програма виховання в закладі дошкільної освіти.
4. Забезпечити засвоєння теоретичних знань та практичних умінь організації та керівництва роботою з музичного виховання в закладі дошкільної освіти та у відділі освіти.

3. Компетентності та програмні результати навчання за ОП.

Компетентності за ОП:

Загальні компетентності:

КЗ-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

КЗ-9. Здійснення безпечної діяльності.

КС-12. Здатність до фізичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку, корекції і зміцнення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності.

КС-14. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок здорового способу життя як основи культури здоров'я (валеологічної культури) особистості.

Програмні результатами навчання за ОП:

ПР-02. Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.

ПР-04. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти.

ПР-06. Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи курсу

Тема 1.1. Загальні основи теорії музичного виховання дітей дошкільного віку

Важливість врахування фізіолого-психологічних особливостей у процесі музичного сприйняття. Естетика – методологічна основа теорії музичного виховання. Базові музичні дисципліни. Методи дослідження проблем музичного виховання. Характеристика системи музичного виховання дітей дошкільного віку.

Тема 1.2. Становлення і розвиток теорії музичного виховання. Музичне виховання за кордоном

Зародження теорії музичного виховання. Використання спадщини Марії Монтесорі у системі музичного виховання. Вивчення проблем музичного виховання у спадщині подружжя Шацьких. С.Ф. Русова і естетичне виховання дошкільників. Розвиток мистецької освіти в Україні. Масове музичне виховання в Болгарії. Система музичного виховання в Угорщині. Діяльність композитора Карла Орфа (Австрія). Вивчення проблем музичного виховання у спадщині зарубіжних теоретиків: Золтана Кодії, Масару Ібука, Карла Вентцеля.

Тема 1.3. Характеристика методів і прийомів залучення дітей до музичного мистецтва

Загальне поняття про методи і прийоми музично-естетичного виховання. Характеристика окремих методів і прийомів: а) художнє виконання твору; б) наочно-виразний показ; в) пояснення і бесіда.

Тема 1.4. Структура музикальності.

Поняття музикальності у психологічній та музично-педагогічній літературі. Характеристика музичних здібностей та їх діагностика. Музично-сенсорні здібності. Актуальні соціально-психологічні аспекти проблеми обдарованості.

Тема 1.5. Роль музики в духовному розвитку особистості

Розвиток поглядів на музику. Виховний вплив музики

Змістовий модуль 2. Методологічні основи курсу

Тема 2.1. Види музичної діяльності дошкільників. Музичне заняття як основна форма навчання. Його види та типи.

Загальна характеристика музичної діяльності професіоналів. Дитяча музична творчість. Гра на дитячих музичних інструментах як вид музичної діяльності. Види музичної творчості. Музично-дидактичні ігри як основа музично-сенсорного розвитку дошкільників. Самостійна музична діяльність. Музичне заняття як основна організаційна

форма музичного виховання. Види музичних занять. Типи музичних занять. Роль вихователя та музичного керівника на занятті.

Тема 2.2. Розвиток вокально-хорових навичок

Значення і завдання співу як виду музичної діяльності. Характеристика співочих умінь. Охорона дитячого голосу. Музичний репертуар для співу. Методика роботи зі співів у різних вікових групах. Послідовність розучування пісень. Робота з дітьми, що нечисто інтонують.

Тема 2.3. Слухання музики як вид музичної діяльності

Слухання музики як вид музичної діяльності. Вікові особливості музичного сприйняття дітьми. Етапи роботи зі слухання музики. Методика робота зі слухання в різних вікових групах. Музичний репертуар. Програмові завдання зі слухання в кожній віковій групі.

Тема 2.4. Музично-ритмічні рухи як вид музичної діяльності

Музично-ритмічні рухи як вид музичної діяльності. Значення і завдання. Вікові особливості в музично-ритмічній діяльності. Дві групи навичок. Програма виховання і навчання в дошкільному закладі з розділу „Музично-ритмічні рухи. Види рухів під музику. Методика навчання МРР.

Тема 2.5. Свята та розваги в ДНЗ.

Підготовка та методика проведення свят та розваг. Вимоги до проведення свят за народними традиціями. Музика в повсякденному житті дошкільного закладу.

Тема 2.6. Форми планування і обліку музичного виховання в ЗДО. Керівництво роботою з музичного виховання в ЗДО

Перспективне і календарне планування. Облік результатів музичного виховання і розвитку дітей. Обов'язки керівника ЗДО в організації музично-педагогічної роботи. Завдання методиста в області музичного виховання дітей. Робота методиста з музичним керівником. Інспектування дошкільних закладів.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль 1													
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи курсу													
Тема 1. Загальні основи теорії музичного виховання дітей дошкільного віку.		2	2			2							6
Тема 2. Становлення і розвиток теорії музичного виховання. Музичне виховання за кордоном.		2	2			2							6
Тема 3. Характеристика методів і прийомів залучення дітей до музичного мистецтва.		2	2			2		1	1				8
Тема 4. Структура музикальності.		2	2			4		1					6
Тема 5. Роль музики в духовному розвитку особистості		2	2			4			1				6
Змістовий модуль 2. Методологічні основи курсу													
Тема 6. Види музичної діяльності дошкільників. Музичне заняття як основна форма навчання. Його види та типи		2		2		6		1					8
Тема 7. Розвиток вокально-хорових навичок		2		2		6		1					8
Тема 8. Слухання музики як вид музичної діяльності.		2		2		6		1					8
Тема 9. Музично-ритмічні рухи як вид музичної діяльності		2		2		6		1					8
Тема 10. Свята та розваги в ДНЗ. Роль музики в духовному розвитку особистості		2		2		6			1				8
Тема 11. Форми планування і обліку музичного виховання в ДНЗ. Керівництво роботою з музичного виховання в ДНЗ		2	2			4			1				8
Усього годин		22	12	10		46		6	4				80

6. Теми семінарських / практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Загальні основи теорії музичного виховання дітей дошкільного віку	2	
2	Становлення і розвиток теорії музичного виховання. Музичне виховання за кордоном.	2	
3	Характеристика методів і прийомів залучення дітей до музичного мистецтва	2	
4	Структура музикальності.	2	
5	Види музичної діяльності дошкільників. Музичне заняття як основна форма навчання. Його види та типи	2	1
6	Розвиток вокально-хорових навичок	2	1
7	Слухання музики як вид музичної діяльності.	2	1
8	Музично-ритмічні рухи як вид музичної діяльності	2	1
9	Свята та розваги в ДНЗ. Роль музики в духовному розвитку особистості	2	
10	Форми планування і обліку музичного виховання в дитячому садку. Керівництво роботою з музичного виховання в ДНЗ	2	

8. Самостійна робота

Короткий опис форми самостійної роботи і змісту навчального матеріалу для студентів.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Становлення і розвиток теорії музичного виховання	2	6
2	Теоретичні основи музичного виховання й розвитку дітей дошкільного віку.	2	6
3	Музичне виховання за кордоном	2	6
4	Роль музики в духовному розвитку особистості	2	6
5	Музичне заняття як основна форма навчання. Його види та типи	2	
6	Жанрова характеристика дитячого музичного фольклору	2	6
7	Слухання музики як вид музичної діяльності	2	6
8	Музично-ритмічні рухи як вид музичної діяльності	2	6
9	Свята та розваги в ДНЗ	2	6

10	Національний пісенний фольклор – основа музично-естетичного виховання.	2	6
11	Діагностичне обстеження музичного виховання й розвитку дітей дошкільного віку.	2	6
12	Виховання у дітей творчого ставлення до музики і музичної діяльності, розвиток ініціативності, креативності.	2	6
13	Форми планування і обліку музичного виховання в дитячому садку.	2	6
14	Керівництво роботою з музичного виховання в ДНЗ	2	2

9. Індивідуальні завдання

Короткий опис форми й обсягу індивідуальної роботи, перелік тем ІНДЗ для студентів. Коротка характеристика змісту ІНДЗ і вимоги до його виконання та оцінювання.

1. Прояв музичної обдарованості в дитячі роки видатних музикантів.
2. Всебічний і гармонійний розвиток дітей під впливом музики.
3. Музичні здібності: спадковість чи навчання?
4. Розвиток музичної творчості у дошкільників.
5. Я і музика.
6. Внесок психологів та музикознавців у розробку досліджень проблем музичного виховання дошкільників.
7. Подружжя Шацьких – засновники сучасної методики музичного виховання дітей дошкільного віку.
8. Сучасні дослідження в галузі методики музичного виховання дітей дошкільного віку.
9. Аналіз варіативних програм (відповідних розділів) навчання та виховання у дошкільному закладі.
10. Вивчення проблем музичного виховання та методів їх дослідження..
11. Розвиток музичних здібностей дітей дошкільного віку.
12. Види та класифікація музично-ритмічних рухів, значення їх у музичному розвитку дітей.
13. Навчання дітей елементам музичної грамоти.
14. Аналіз можливості формування музикальності дітей дошкільного віку.
15. Розвиток творчості дошкільників засобами музики.
16. Естетичне виховання дошкільників засобами музичного мистецтва.
17. Моральне виховання дошкільників засобами музики.
18. Духовне виховання дошкільників засобами музики.
19. Емоційне виховання дошкільників засобами музичного мистецтва.
20. Значення музичного мистецтва у патріотичному вихованні дошкільників.

10. Методи навчання

Програма побудована за вимогами кредитно-трансферної системи організації навчального процесу у вищих навчальних закладах освіти. У процесі викладання навчальної дисципліни застосовуються інноваційні педагогічні (проектна, інтерактивна, проблемна, індивідуалізації та диференціації та ін.) та інформаційно-комунікаційні (мультимедійні, комп'ютерні, інтернет-технології та дистанційні курси) технології.

11. Методи контролю

Поточне оцінювання відповідей на практичному занятті; оцінка аналізу спостережень різних форм роботи в ДНЗ; оцінка за виконання програмового музичного репертуару; оцінка за ІНДЗ (реферати, конспекти, сценарії); підсумковий модульний тестовий контроль; оцінка за індивідуальні домашні завдання.

12. Критерії оцінювання результатів навчання

13. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Приклад для екзамену

Поточне оцінювання і самостійна робота											ІНДЗ	Підсумковий контроль	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3				25	20	100
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	T 9	T 10	T 11			
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5			

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка в ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
75–81	C		
69–74	D		
60–68	E	задовільно	
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Рекомендована література

Основна

1. Базовий компонент дошкільної освіти: Наук. кер. Піроженко Т. О; авт.. кол.: Байер О.М., Безсонова О.К., Брежнева О.Г., Гавриш Н.В., Загородня Л. П., Косенчук О. Г. К.: Видавництво, 2021. 26 с. URL:<https://pedpresa.com.ua/206188-bazovyj-komponent-doshkilnoyi-osvity-nova-redakciya.html>

2. Вишпінська Я.М.. Теорія і методика музичного виховання дітей дошкільного віку : навч.-метод. посібник. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 288 с.
3. Дитина: Освітня програма для дітей від двох до семи років / наук. кер. проекту В.О. Огневюк ; авт. кол.: Г.В. Беленька, О.Л.Богініч, В.М.Вертутіна (та ін.) ; наук. ред. Г.В.Беленька ; Київ, ун-т ім. Б.Грінченка. К. : Київ, ун-т ім. Б.Грінченка, 2020. 440 с.
4. Лісовська Т. А. Теорія і методика музичного виховання : навчально-методичний посібник. Миколаїв : видавець Румянцева Г. В., 2022. 330 с.
5. Музичне виховання у дошкільному навчальному закладі: збірник методичних матеріалів / упор. І. А. Романюк. Тернопіль: Мандрівець, 2014. 200с.
6. Теорія та методика музичного виховання дошкільників: навчально-методичний посібник [для студентів педагогічних вузів] / упор. І.Ю. Підлипняк. Умань: ФОП Жовтий О.О., 2017. 116 с.

Допоміжна

1. Музичне виховання у дошкільному навчальному закладі: збірник методичних матеріалів / Упор. І. А. Романюк. Тернопіль: Мандрівець, 2009. 104с.
2. Матвієнко С. І. Теорія та методика музичного виховання дітей дошкільного віку : навч. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 297 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Нормативна база (Закони, Положення, Укази президента України, Листи МОНУ).
2. Поглиблюють інформацію про особливості педагогічної професії та організацію навчально-виховного процесу у вузі матеріали, розміщені на веб-сторінках:
 - www.education.gov.ua - веб-сторінка Міністерства освіти і науки України
 - www.nduv.gov.ua - веб-сторінка бібліотеки ім.Вернадського.
 - www.tnpu.edu.ua - веб-сторінка Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.